

เภสัชวิทยา

ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณาธิการ

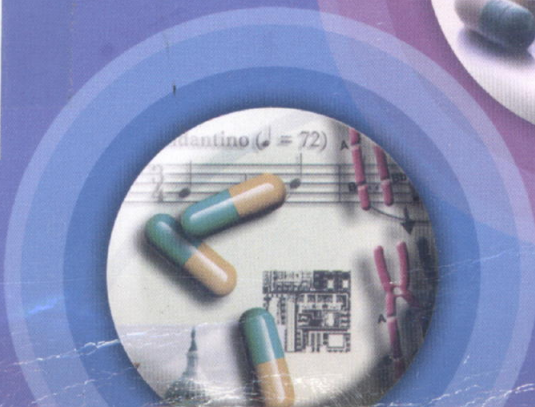
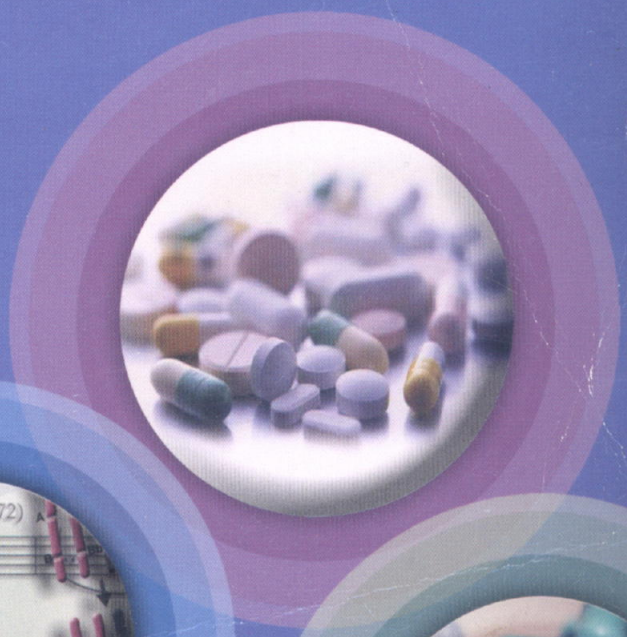
นางอาจารย์ ภาควิชาเภสัชวิทยา

* B 0 0 3 8 4 0 4 *

เภสัชวิทยา

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพกรมราชทัณฑ์ นครราชสีมา

สารบัญ

หน้า

หลักทั่วไปทางเภสัชวิทยา

บทที่ 1	บทนำ	จันทนี อธิพานิชพงศ์	1
บทที่ 2	เภสัชจลนศาสตร์	โสภิต ธรรมอารี	8
บทที่ 3	เภสัชพลศาสตร์	สุพีชา วิทยเลิศปัญญา	38
บทที่ 4	เภสัชพันธุศาสตร์	วัชรวิ ลิมปณสิทธิกุล	47
บทที่ 5	เภสัชวิทยาคลินิก	สุมนา ชมพูทวีป	52

ยาออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทอัตโนมัติ

บทที่ 6	ยาออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทอัตโนมัติ	ภัทรา นันทวัน	61
---------	----------------------------------	---------------	----

ยาออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง

บทที่ 7	ยาคลายความตึงกล้ามเนื้อลาย	ภัทรา นันทวัน	89
บทที่ 8	ยานอนหลับ	ภัทรา นันทวัน	91
บทที่ 9	ยากระตุ้นประสาทส่วนกลาง	ภัทรา นันทวัน	98
บทที่ 10	ยารักษาโรคลมชัก	นิพัญณ์ อิศรเสนา	101
บทที่ 11	ยารักษาความเสื่อมของระบบประสาท	ภัทรา นันทวัน	113
บทที่ 12	ยาออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท	ภัทรา นันทวัน	122
บทที่ 13	ยาแก้ปวดชนิดเสพติด	สุพีชา วิทยเลิศปัญญา	138

ออตาคอยด์

บทที่ 14	ฮิสตามีนและยาด้านฮิสตามีน	จันทนี อธิพานิชพงศ์	149
บทที่ 15	ซีโรโทนินและยาด้านซีโรโทนิน	จันทนี อธิพานิชพงศ์	160
บทที่ 16	ออตาคอยด์ที่สร้างจากไลปิด	โสภิต ธรรมอารี	168
บทที่ 17	ยารักษาโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์	จันทนี อธิพานิชพงศ์	179
บทที่ 18	ยารักษาโรคเก๊าท์	จันทนี อธิพานิชพงศ์	186
บทที่ 19	ยาแก้ปวดลดไข้ และยาด้านการอักเสบ	จันทนี อธิพานิชพงศ์	191

ยาออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินหายใจ

บทที่ 20	ยาแก้ไอ ยาขับเสมหะ ยาละลายเสมหะ และยาบรรเทาอาการคัดจมูก	จันทนี อธิพานิชพงศ์	207
บทที่ 21	ยารักษาโรคหืด		215

สารบัญ

หน้า

ยาออกฤทธิ์ต่อไตและระบบหัวใจหลอดเลือด

บทที่ 22	ยาขับปัสสาวะ	โสภิต ธรรมอารี	229
บทที่ 23	ยารักษาความดันโลหิตสูง	โสภิต ธรรมอารี	244
บทที่ 24	ยารักษา Angina pectoris	โสภิต ธรรมอารี	260
บทที่ 25	ยารักษาภาวะหัวใจวาย	สุพีชา วิทยเลิศปัญญา	274
บทที่ 26	ยารักษาภาวะหัวใจเต้นผิดปกติ	สุพีชา วิทยเลิศปัญญา	283
บทที่ 27	ยารักษาภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ	จันทนี อธิธิพานิชพงศ์	293

ยาออกฤทธิ์ต่อเลือดและอวัยวะสร้างเลือด

บทที่ 28	ยารักษาภาวะโลหิตจางและยากระตุ้นการสร้างเม็ดเลือด	จันทนี อธิธิพานิชพงศ์	311
บทที่ 29	ยาที่มีผลต่อระบบการแข็งตัวของเลือด		322

ยาออกฤทธิ์ต่อระบบทางเดินอาหาร

บทที่ 30	ยารักษาโรคระบบทางเดินอาหาร	สุพีชา วิทยเลิศปัญญา	339
----------	----------------------------	----------------------	-----

ยาด้านจุลชีพ I

บทที่ 31	ยาด้านแบคทีเรีย	พิสนธิ์ จงตระกูล	361
----------	-----------------	------------------	-----

ยาด้านจุลชีพ II

บทที่ 32	ยาด้านเชื้อรา	วัชรลี ลิมปนสิทธิกุล	381
บทที่ 33	ยาด้านไวรัส		387
บทที่ 34	ยาด้านมาลาเรีย		398
บทที่ 35	ยาถ่ายพยาธิ		402
บทที่ 36	ยาฆ่าเชื้อ		406

ยารักษามะเร็ง

บทที่ 37	ยารักษามะเร็ง	วัชรลี ลิมปนสิทธิกุล	413
----------	---------------	----------------------	-----

ยาออกฤทธิ์ต่อระบบภูมิคุ้มกัน

บทที่ 38	ยาออกฤทธิ์ต่อระบบภูมิคุ้มกัน	วัชรลี ลิมปนสิทธิกุล	433
----------	------------------------------	----------------------	-----

สารบัญ

หน้า

ฮอร์โมน ยาต้านฮอร์โมน และยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบสืบพันธุ์		สุมนา ชมพูทวีป	
บทที่ 39	ยาฮอร์โมนจากไฮโปทาลามัสและต่อมใต้สมอง		449
บทที่ 40	ยารั้วรอยด์และยาที่ยับยั้งการทำงานของต่อมธัยรอยด์		462
บทที่ 41	ยาสเตียรอยด์และยาด้านสเตียรอยด์ของต่อมหมวกไตส่วนนอก		476
บทที่ 42	ยาเอสโตรเจนและโปรเจสติน ยาฮอร์โมนคุมกำเนิด และยาฮอร์โมนรักษาสตรีวัยหมดประจำเดือน		490
บทที่ 43	ยาแอนโดรเจนและสารที่เกี่ยวข้อง		517
บทที่ 44	ยาที่มีผลต่อการหดหรือคลายตัวของมดลูก		524
บทที่ 45	ยาที่มีผลต่อการควบคุมสมดุลแร่ธาตุของกระดูก		536
บทที่ 46	อินซูลิน ยาลดระดับน้ำตาลในเลือด และฮอร์โมนจากตับอ่อน		545
พิษวิทยา		จันทน์ อธิทิพานิชพงศ์	
บทที่ 47	พิษวิทยา		569
บทที่ 48	พิษจากโลหะหนักและยาแก้พิษ		579
บทที่ 49	พิษวิทยาคลินิก		592
การใช้ยาในกลุ่มพิเศษ			
บทที่ 50	การใช้ยาในสตรีตั้งครรภ์	สุมนา ชมพูทวีป	597
บทที่ 51	การใช้ยาในทารกและเด็ก	โสภิต ธรรมอารี	602
บทที่ 52	การใช้ยาในผู้สูงอายุ	สุมนา ชมพูทวีป	605
บทที่ 53	การใช้ยาในผู้ป่วยโรคตับและโรคไต	โสภิต ธรรมอารี	614
ภาคผนวก			
I	การเขียนใบสั่งยา	โสภิต ธรรมอารี	621
II	การใช้ยาอย่างสมเหตุผล	พิสนธิ์ จงตระกูล	630
III	ปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างยาและอาการไม่พึงประสงค์	โสภิต ธรรมอารี	647
ดัชนี			657

สารบัญ

หน้า

ฮอร์โมน ยาต้านฮอร์โมน และยาที่ออกฤทธิ์ต่อระบบสืบพันธุ์		สุมนา ชมพูทวีป	
บทที่ 39	ยาฮอร์โมนจากไฮโปทาลามัสและต่อมใต้สมอง		449
บทที่ 40	ยาต้านรอยดัดและยาที่ยับยั้งการทำงานของต่อมธัยรอยด์		462
บทที่ 41	ยาสเตียรอยด์และยาด้านสเตียรอยด์ของต่อมหมวกไตส่วนนอก		476
บทที่ 42	ยาเอสโตรเจนและโปรเจสทิน ยาฮอร์โมนคุมกำเนิด และยาฮอร์โมนรักษาสตรีวัยหมดประจำเดือน		490
บทที่ 43	ยาแอนโดรเจนและสารที่เกี่ยวข้อง		517
บทที่ 44	ยาที่มีผลต่อการหดหรือคลายตัวของมดลูก		524
บทที่ 45	ยาที่มีผลต่อการควบคุมสมดุลแร่ธาตุของกระดูก		536
บทที่ 46	อินซูลิน ยาลดระดับน้ำตาลในเลือด และฮอร์โมนจากตับอ่อน		545
พิษวิทยา		จันทน์ อธิพานิชพงศ์	
บทที่ 47	พิษวิทยา		569
บทที่ 48	พิษจากโลหะหนักและยาแก้พิษ		579
บทที่ 49	พิษวิทยาคลินิก		592
การใช้ยาในกลุ่มพิเศษ			
บทที่ 50	การใช้ยาในสตรีตั้งครรภ์	สุมนา ชมพูทวีป	597
บทที่ 51	การใช้ยาในทารกและเด็ก	โสภิต ธรรมอารี	602
บทที่ 52	การใช้ยาในผู้สูงอายุ	สุมนา ชมพูทวีป	605
บทที่ 53	การใช้ยาในผู้ป่วยโรคตับและโรคไต	โสภิต ธรรมอารี	614
ภาคผนวก			
I	การเขียนใบสั่งยา	โสภิต ธรรมอารี	621
II	การใช้ยาอย่างสมเหตุผล	พิสนธิ์ จงตระกูล	630
III	ปฏิกิริยาสัมพันธ์ระหว่างยาและอาการไม่พึงประสงค์	โสภิต ธรรมอารี	647
ดัชนี			657